

Содржина на предметните програми

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на научното истражување			
2.	Код	30 МНИ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за предучилишно воспитание			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Мариета Петрова проф. д-р Флорина Шеху проф. д-р Кахил Аднан			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Превземање на значајни истражувања за педагошката практика, со цел за унапредување на воспитанието и образованието; Соочување со ситуации кои се слични на научно истражувачката работа и применување на методолошки стратегии, методи, техники и инструменти, соодветни на манифестираната појава; Усовршување на улогата истражувач-соработник (членови на истражувачки тимови: тестатори, анкетари, интервјуери, набљудувачи, со други лица, стручните соработници од училиштата, педагошките советници, истражувачи од поедини институции и други стручно-научни работници); Запознавање на студентите со разни видови на истражувања и можности за менување на појавите кои се истражуваат; Запознавање со современи истражувања од областа на воспитанието и образованието; Стекнување на вештини за самостојно планирање, изработка и имплементирање на проект за истражување; Оспособување за примена на современи сознанија од областа на методологијата; оспособување за имплементирање на елементи на стратегија за развој на курикулумот, практиката, планирање и сл. преку примена на истражувања; Следење, евидентирање на резултатите, постапките од истражувањето; Развој на самостојност и самоevaluативност при планирање и реализација на истражување; Запознавање и овладување со статистички знаења и вештини.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Значење, поим на видови истражувања од областа на педагогијата; Современи пристапи кон изработка и примена на разни видови на истражувачки проекти во воспитанието и образованието; Усвојување на современи методи, техники, инструменти за истражување и нивна самостојна примена во сопствената практика; Видови на истражувања, значење, компарација, иновации во областа на воспитанието и образованието; Избор на проблем за истражување, определување на предмет, цели и задачи на истражувањето; Проектирање на акциони, квалитативни и квантитативни истражувања; Изработка на инструменти за мерење; Планирање на начинот на спроведување на истражувањето, анализата на податоците (примена на дескриптивна и инфереентска статистика), изработка на календар на истражувањето; Статистички постапки при педагошките истражувања; Информациска писменост – умрежување во авторитетни Европски едукациски мрежи.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, учење подржано со технологија, самостојна изработка на проекти и инструменти за истражување, интеракција, работилници, индивидуална метода, мониторинг, менторство, решавање на реални задачи и реални проблеми				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		50 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		40 часа
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи		30 часа

	активности	16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа		
	Начин на оценување					
17.	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на предавања и вежби, како и исполнување на предвидените задолженија до крајот на зимскиот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
		1.	Cohen, L., L. Manion I K. Morrison	Metode istraživanja u obrazovanju	Jastrebarsko: Naklada Slap	2007
		2.	Kundačina, M., Gojkov G.	Zbornik rešenih zadataka iz pedagoške ststistike	Vršac, Viša škola za obrazovanje vaspitača.	2004
		3.	Kundačina, M. I BanĐur V.	Akciono istraživanje u školi,	Učiteljski fakultet u Uzicu: Univerziteta u Kragijecvu	2004
		4.	Florina Shehu	The Use of Action Researches for Developing Multiculturalism in the Primary Education	International Balkan Education & Science Congress, Trakya University, Edirne, Turkey	2014
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	BanĐur, V.	Uloga nastavnika u malim akcionim istraživanjima	Banja Luka: Republički pedagoški zavod	2000
		2.	Cenčić, M.	Pisanje in predstavljanje rezultatov raziskovalnega dela.	Ljubljana:Pedagoška fakulteta Univerza v Ljubljani	2002
		3.	Elliot, J.	Action research: a Framework for self-evaluation in Schools	Cambridge, Institute of Education	1981
		4.	Murati, Xh.	Metodologjia e kërkimit pedagogjik	Çabej, Tetovë	2004

		5.	Florina Shehu & Lulzim Aliu“	Understanding and approaches to the Methodology of the pedagogical research in the initial education (p.67-76)	14 th International Balkan Education & Science Congress, University “Ss.Cyril and Methodius”, Faculty of Pedagogy “St. Kliment Ohridski” Skopje	2019
--	--	----	------------------------------------	--	--	------

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Современи едукативни тенденции во одделенската настава			
2.	Код	30 СЕТОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да стекнат занења, вештини и ставови за современите теоретски и практични пристапи, модели и стратегии во реализација на целокупната работа и функција на воспитно- образовните институции денес. Да ги осознаваат современите клучни компетенции на наставниците и останатите субјекти поврзани со воспитната функција на училиштето, како и да развиваат одредени способности, вештини поврзани со конкретните модели кои влијаат врз унапредување на воспитно-образовната дејност во Европа и пошироко.				
11.	Содржина на предметната програма: Современа функција на училиштето денес. Компетентно одделение- нови начини на поучување. Клучните европски компетенции за целоживотно учење- европска референтна рамка. Ревидираните клучни компетенции (2018), Унапредување на воспитната дејноста на училиштето. Современи модели на воспитно-образовна дејност. Компаративен пристап на напредни образовани системи во Европа (Франција, Холандија, Англија, Германија).				
12.	Методи на учење: предавање,презентации, дискусија,дебати, критичко размислување				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	2x35 бода (или устен испит)		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	До 20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Изработен и успешно одбранет семинарски труд				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Education and Culture lifelong –learning Programme	Competences for lifelong learning - European reference Framework	European communities, Belgium	2007
				Council Recommendation on Key Competences for Lifelong education	European communities, Belgium	2017
		2.	Glasser, W.	Svaki ucenik moze uspjети (46-80)	Alinea, Zagreb,	2004
		3.	Попова-Коскарова, Р.	Интелектуалното воспитание во современата педагошка теорија и практика (71-91)	Јофискен, Скопје	2002
		4.	Флорина Шеху	„Воспитната функција на основното образование,, (стр.357-368)	Зборник на трудови од научен собир: УКИМ, Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“, Скопје	2004
5.		Florina Shehu	“Determination and causality of the relationships in the education, in the relation society, upbringing and personality”	International Balkan Congress ,“Education for a Human society”, Ohrid	2010	

		6.	Florina Shehu	“ Primary Education and Student participation” (p.131-137)	International Journal for Education, Research and Training (IJERT), Vol.1, Issue 1, University “Ss. Cyril & Methodius”, Skopje	2015
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Алабашовска-Дамовска, Л.	Рецио-Емилија-педагошко-психолошка концепција соодветна за децата на XXI век(р.1-7)	Просветно дело, Скопје, 3	2009
		2.	Попова-Коскарова, Р.	Воспитната функција на училиштата, состојби и перспективи (р.37-45)	Просветно дело, Скопје, 3	2009
		3.	Florina Shehu	“Pedagogical approaches to social learning, relationships and development in education” (p.33 – 43)	International Journal for Education, Research and Training (IJERT), Vol.5, Issue 1, University “Ss. Cyril & Methodius”, Skopje	2020

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Дидактички одредби на курикулумот			
2.	Код	30 ДОК			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Никодиновска – Банчотовска проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за навлегување во курикуларните димензии на наставата, оспособување за аналитички приод кон различните курикуларни теории, оспособување за критички приод кон различните курикуларни теории, оспособување за изработка на курикулум.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски пристапи во образованието и наставата; Теории на курикулумот; Развој на курикулумот; Односот и поврзаноста на дидактиката и курикулумот; Курикуларна дидактика; Поврзаност на курикуларните и дидактичките системи; Темелните одредби на курикулумот – курикуларен круг, ситуација, цели, содржини, методи, евалуација; Ориентации на курикулумот – структурна, системска, научна, таксономска; Планирање и изработка на курикулум; Управување со курикулум.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, дебати, работилници, истражувачки активности, студиски посети, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	М акедонски, албански јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marsh, C. J.	Kurikulum: temeljni pojmovi	Educa, Zagreb	1994
		2.	Никодиновска - Банчотовска, С.	Курикулумот во воспитно-образовниот процес, (стр.62-70)	“Просветно дело“, Скопје, бр. 2-3	2013
	3.	Previšić, V. Urednik	Kurikulum: teorije, metodologija, sadrzaj, struktura	Zavod za pedagogiju, Školska knjiga, Zagreb.	2007	
	4.	Shehu F.	The integrated curriculum and social education in preschool and primary school Education, Conference proceeding (p.388 – 397)	Trakya University, Faculty of Education, Edirne, Turkey	2018	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Klafki i dr.	Didaktičke teorije.	Educa, Zagreb	1992
2.		Mužić, V..	Učinkovitiji kurikulum koherentnošću sadržaja nastave i primjenom modula	Napredak, vol. 141, br.2, Zagreb	2000	
3.	Mušanović, M.	Metodologija izrade curricula inovativne osnovne škole; Zbornik	Portorož, Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije	1997		

		4.	Nikodinovska, Bancotovska,S.	Relevant questions related to the curriculum, Conference proceedings (pg. 511)	Trakya University – Edirne, Turkey	2009
		5.	Shehu F.	Intercultural education and the models of the integrated curriculum Conference proceedings (p. 125-133)	Faculty of Pedagogy “St. Kliment Ohridski” Skopje	2015

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етика во образованието			
2.	Код	ИО ЕО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Камџијаш проф. д-р Емиљ Сулејмани			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции) Студентите да стекнат знаење за човечките вредности; да развијат поим за доброто и правилното, како и за неопходноста од правилното критичкото промислување во однос на моралните дилеми и правилниот избор; да знаат да го пренесат автономното создавање на вредносен систем кај идните учители и да се оспособат за примена и користење на етичките знаења во решавање на одделни практични проблеми во воспитно-образовната дејност.				
11.	Содржина на предметната програма Поим за доброто и моралните вредности како основа за среќен и целесобразен живот, стојалиштето на Платон за правилното образование, Аристотел за образованието и среќата, стоичките школи за доброто, идејата за доброто и образованието во ренесансата, просветителските идеи за образованието и доблеста, современото општество и кризата на моралот, етиката во системот на општествените и образовните науки, столбовите и етичките вредности, етиката и општеството, етиката и образованието.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		50 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		40 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		30 часа
		16.2	Самостојни задачи		30 часа
		16.3	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1	Испит		Устен испит	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби и сите предвидени задолженија да се исполнат до крајот на тековниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	година
		1.	Кирил Темков	Етика	Просветно дело	2005
		2.	Сејфедин Сулејмани	Основи на Етиката	Авторот	2005
		3.	Вуко Пвичевиќ	Основи етике	Култура Београд	1967
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	година
		1.	Аристотел	Никомахова етика	Три	2003
		2.	Linda & Richard Eyre	Teaching Children values	Simon & Schuster	1993
	3.	Emil Sulejmani	Sociologija e arsimit	Fakulteti pedagogjik „Shen Kliment Ohridski” Shkup	2016	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент на група			
2.	Код	ИО МГ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да стекнат знаења, да усвојат вештини и ставови за успешно управување, односно менаџирање со групата (одделението) и разрешување на проблемите од аспект на дисциплината, поведението, воспитното делување и односите во групата.Изградување на компетентност за ефективно педагошко водење и менаџмент на одделението и за ефикасен наставник-менаџер.				
11.	Содржина на предметната програма: Групата како објект на водење. Педагошко менаџирање. Наставникот како менаџер на групата (одделението), Квалитети на добар наставник- менаџер. Педагошки модели, стратегии и техники за воспоставување дисциплина во одделението (модел Драјкурс, Кантеров модел). Микро-клима во групата и групна динамика. Воспитување на култура на поведение. Училиштето како воспитна средина. Хуморот во одделението. Менаџирање со воннаставните (екстраурикуларните) активности.				
12.	Методи на учење: предавање, презентација, дискусија, дебата, критичко размислување				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		50 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		40 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			устен испит
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			X бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Изработен и одбранет семинарски труд				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cowley,S. (prevod),	Тajне uspjesnog rada u razredovjestine, tehnike I ideje	Zagreb (25-68, 11-120,138-151)	(2003)
		2.	Гашиќ-Павшиќ, С.	Модели разредне дисциплине,	Институт за педагошка истраживања, Београд(58-78)	(2005),
		3.	Лалиќ, Н .	Потстицање као васпитна мера у основној школи, зборник,	Институт за педагошка истраживања, бр.2 (132-152)	(2005)
		4.	Murati, Xh.	Pedagogjia e menaxhimit.	Tetovë, Çabej	(2009)
		5.	Florina Shehu	„Efficient management a precondition for quality practice of the future educators and teachers,, (p.	(OSCE, MCED, Faculties of Philosophy and Pedagogy of the University Ss Cyril and Methodius in Skopje,	(2014)
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Крњајиќ. С.	Претпоставке успешне наставе (Хумор у разреду) (203-228)	Институт за педагошка истраживања	(2006)
		2.	Тодорина, Д,	Мениджмент на класа	Универзитетско издателство,НеофитРилски, Благоевград (14-23, 37-57, 162-178,267-284)	(2005),

		3.	Zeqiri, I.	Menaxhment, Koncepte, Praktika, Zhvillim profesional.	Tringa Design Tetovë,	(2006)
--	--	----	------------	---	-----------------------	--------

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Конструирање на и оценување со тестови на знаење			
2.	Код	ИО КОТЗ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со позицијата на оценувањето како интегрален дел од наставниот процес и релацијата меѓу тестовите на знаење и реализацијата на наставните цели. Запознавање со различните форми на тестови на знаење. Стекнување на знаења и вештини за фазите и процедурите на планирање и изработка на тестови на знаење. Запознавање со начините на оценување со тестови на знаење.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за тест на знаење како метод на оценување. Видови на тестови на знаење. Планирање на тестот. Објективни прашања (составување, бодување, анализа и евалуација на поединечно прашање, интерпретација на скор). Есејски прашања (составување и оценување). Добри и лоши страни на објективните и на есејските тестови. Подготовка и задавање на тест. Формирање на оценка од резултатите на тестот.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, презентации, дискусии, дебати, работилници, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	50 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа	
		16.2	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		50 бода	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		30 бода	
	17.3	Активност и учество		20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирана презентација на час, две семинарски работи (јавна одбрана).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				

	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петроска-Бешка, В.	Оценување со тестови на знаење	Филозофски факултет, Скопје	2007
		2.	Петроска-Бешка, В.	Изработка и примена на објективни тестови на знаење	Малинска, Скопје	1993
	22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Попоски, К.; Стојановски, З.	Тестови на знаење	Просветно дело, Скопје	1995	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Психологија на учењето			
2.	Код	ИО ПУ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава, Предучилишно воспитание			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за Одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема предуслови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со главните облици и механизми на учењето како психолошки процес и нивната примена во процесите на подучување. Запознавање со релациите меѓу процесите на подучување и резултатите од школското учење. Запознавање со формите на практична имплементација на постапките за стимулирање на стратегиите и техниките на ефикасното школско учење.				
11.	Содржина на предметната програма: Асоцијативни теории на учење (класично и оперантно условување). Поим за поткрепување, режими на поткрепување, интермитентно поткрепување. Примена на разни форми на учење со условување во подучувањето. Когнитивистички приод кон учењето, когнитивни теории на учењето. Поими за метакогниција, когнитивни стилови во учењето, когнитивни мапи. Социјални теории на учењето. Модели на учење и подучување. Мотивација и учење. Учење и помнење. Саморегулирано учење. Имплицитно учење.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, презентации, дискусии, дебати, работилници, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	50 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа	
		16.2	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			70 бода
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирана презентација на час, една семинарска работа (јавна одбрана).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			

	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D.	Psihologija obrazovanja	IEP, Zagreb	2003
	2.	Woolfolk, A.	Educational Psychology	Allyn & Bacon, Boston	2005
	3.	Andrilović, V., Čudina-Obradović, M.	Psihologija učenja i nastave	Školska knjiga, Zagreb	повеќе изданија
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Zarevski, P.	Psihologija pamćenja i učenja	Naklada SLAP, Jastrebarsko	2000
	2.	Bedli, A.	Psihologija pamćenja	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd	2004
	3.	Radonjić, S.	Psihologija učenja (I)	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd	2004
	4.	Grgin, T.	Edukacijska psihologija	Naklada SLAP, Jastrebarsko	1997

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Алтернативни училишта			
2.	Код	ИО АУ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со различните алтернативни педагошки идеи, движења и правци кои влијаеле на појавата, организацијата и работата на алтернативните училишта, како во светски рамки, така и кај нас. Студентите да стекнат знаења и да ги осознаат педагошките, дидактичките и методичките решенија, карактеристики и специфики на алтернативните училишта, кои се јавуваат како критика на школскиот систем во светски рамки, како и можноста за примена на некои од алтернативните обиди во денешното државно образование.				
11.	Содржина на предметната програма: Содржина на предметната програма: Општествена условеност, појава, значење и преглед на најзначајните и најпознатите алтернативни педагошки идеи, движења и школи. Педагошките правци и движења на реформската педагогија од 20 век. Педагошко-дидактичките концепции, организацијата и практика на поважните алтернативни школи, како: Монтесори, Валфдорф, Френе, Самерхил, Лаборшуле, Отворени училишта во САД, Рецио Емилија (Италија), Агаци (Италија) и др. Курикуларни карактеристики на алтернативните школи. Педагошки плурализам на современиот школски систем во РМ (колеџ Јахја Кемал, гимназија Нова, гимназија Петка). Шумските градинки во Шведска, итн.				
12.	Методи на учење: предавање, презентација, дискусија, дебата, критичко размислување				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		2x35 (или устен испит)	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Изработен и одбранет семинарски труд			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Дамовска, Л.	Рецио Емилија-педагошко-психолошка концепција соодветна за децата на XXI век	Просветно дело, Скопје, бр.3, (1-7 стр.)
		2.	Matijevic, M.	Alternativne skole,	Tipex, Zagreb
		3.	Radovanovic, D. zbornik Pedagogy and the knowledge society,	Class management and class meetings in some alternative schools and pedagogical concepts	Sveuciliste u Zagrebu (p.313-322)
	4.	Florina Shehu	“New ideas and approaches in pedagogy”	Third International conference “Education across the borders”, (1100 th Death Anniversary of St.Climent of Ohrid), (p. 317-323), Bitola	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Nil, A.	Slobodna deca Samerhila	Logos Art
		2.	Нил, А	Нови Самерхил	Дуга, Каирос, Сремски Карловац
3.	Попова-Коскарова Р,	Современ концепт на дидактичко-методска реализација на шумските градинки во Шведска	Педагошка ревија Скопје		

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Општеството и образованието			
2.	Код	ИО ОО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Институт за Одделенска настава			
5.	Степен	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емиљ Сулејмани проф. д-р Душка Матевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции) Студентите да стекнат знаење за општеството и образованието; да се развива критичкото мислење кај нив, и да се оспособат за примена и користење на социолошки знаења во решавање на одделни практични проблеми во воспитно-образовната дејност.				
11.	Содржина на предметната програма Поим за општеството, глобалното општество и образованието, општествената стратификација и образованието, општествената појава и образованието, општествената структура и образовниот систем, современото општество и образованието, еднаквост на образовните шанси, идеологиите на образованието, образованието и социјалната нееднаквост, училиштето како општествена институција, односот на образованието со другите подсистеми во општеството, граѓанското општество и образованието, образованието и општествената репродукција, демократизација на образованието, општествените промени во системот на образованието.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	50 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа	
		16.2	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Испит	Устен испит		
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби и сите предвидени задолженија да се исполнат до крајот на тековниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански,			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Emil Sulejmani	Sociologjia e arsimit	Fakulteti pedagogjik Shkup	2016
		2.	Гр.автори	социологија	Студентски збор	1998
	3.	Емил Диркем	Васпитање и социологија	Завод за наставни средства	1984	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Miomir Ivkovič	Sociologia obrazovanja I Tom	Filozofski fakultet Niš	2002
		2.	Sejfedin Sulejmani	Nocione sociologjike	Interdiskont	1998
3.	Sergej Flere	Obrazovanje u drustvu	Gradina, Nis	1976		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Професионален развој на одделенскиот наставник			
2.	Код	ИО ПРОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Никодиновска – Банчотовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со актуелните пристапи во образованието на наставниците; оспособување на студентите за самостојно истражување на проблемите поврзани со професионалниот развој на наставникот; оспособување на студентите за критички осврт кон различните концепции на професионалниот развој на наставникот; создавање креативен пристап кон сопствениот професионален напредок.				
11.	Содржина на предметната програма: Определување на суштината на професијата наставник; Таксономија на професионалните компетенции на наставниците; Иницијалното образование на наставниците - актуелни состојби и перспективи; Континуираното образование и усовршување на наставниците – услови и можности; Институционална поддршка на професионалниот развој на наставниот кадар; Професионалниот развој на наставникот како одговор на барањата на современата настава; Законски нормативи за развојот и напредокот во професијата; Дилеми поврзани со професионалниот развој на наставникот во современи услови.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, дебати, работилници, истражувачки активности, студиски посети, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Никодиновска-Банчотовска, С.	Професионалните компетенции на наставниците	Академски печат, Скопје
		2.	Никодиновска-Банчотовска, С.	Таксономија на професионалните компетенции на наставниците	Академски печат, Скопје
		3.		Програма за професионален развој на училишниот кадар – Национална програма за развој на образованието во Република Македонија 2005-2015	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Buchberger, F., Campos, B.P., Kallos, D. Stephenson, J.;	Зелена књига о образовању наставника у Европи,	Београд
		2.	Вујисић-Живковић, Н.	Педагошко образование наставника	Задужбина Андрејев, Београд
	3.		The professional teacher, Academic Year 1999/2000	Liverpool Hope University College, Liverpool	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Соработка со семејството			
2.	Код	ИО СС			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф д-р Татјана Котева Мојсовска проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со основните стратегии, принципи, начини и потреби за соработката на училиштето со родителите, да се оспособат за нивна практична имплементација, да ги откријат и совладаат начините за детектирање на разликите меѓу семејствата, да совладаат техники и стратегии на информативна и едукативна работа со родителите, да стекнат знаења и умешности за планирање, вреднување и развој на соработката со родителите.				
11.	Содржина на предметната програма: Училиштето – отворен систем. Научни основи и потреби за соработка со семејството. Третманот на соработката со семејството низ законските и програмските нормативи. Принципи, форми и стратегии на соработка со семејството. Модели на соработка – светски искуства. Фактори кои ја попречуваат соработката. Мотивирање и поддршка на родителите за вклучување во училишните активности. Општествена поддршка за партнерство. Едукативна програма за родители. Компјутерски информативен систем. Детектирање на разлики меѓу семејствата во функција на успешна соработка. Соработката со родителите во мултикултурна средина. Планирање, вреднување и развој на соработката со семејството. Однос: наставник-родител-ученик. Родителот, воспитувачот и социоемоционалниот развој на детето. Родителите во училиницата. Родителите-извор на информации. Летни курсеви.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни активности, дебатни дискусии, работилници, проблемски расправи, проектни активности, консултации, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода - завршен испит (или два теста по 40 бода)		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		

	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: редовност и активност на предавања и вежби или на менторски и контакт - часови Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 15 поени по наведените основи				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Половина, Н Богуновиќ,Б	Сарадња школе и породице- претпоставке, тешкоће и могућности	Институт за педагошки истражувања, Београд	2007
		2.	Koteva-Mojsovska, T.	<i>The relationship between parental education level and the parenting style and the social behavior of the child, (Proceeding of the Symposium Challenges for Psychology in the Education for the Future, 12th – 14th October 2016 / Zagreb,)</i> ISBN 978-953-8115-73-8 (pp 56-65);	Zagreb: Faculty of Teacher Education, University of Zagreb,	2021
		3.	Шеху, Ф.	„Комуникацијата и партнерството наставник - родител“, (стр.71-82),	„Образовни рефлексии,,	2014
4.	Tatjana Koteva-Mojsovska	<i>Комуникацијата меѓу семејството и училиштето во функција на автономија и личен развој на детето – Едукативен центар за родители-</i>	<i>Internacional Balkan Conferences for Music and Ballet-Conditions and Perspectives in Music –Ballet Education,Skopje,RNM</i>	2020		

		5.	Centar on School, Family and Community Partnerships	Family Fundamentals for Summer Learning (School-home LiteracyConnections	Michigan, Department of Education, USA	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Holcer Jelena	Uspešan roditelj uspešno dete.	Beograd: Enco book.	2007
		2.	Medić, S. i dr.	Škola za roditelje (socioedukativni program za roditelje i priručnik za realizaciju socio-edukativnog programa za roditelje)	Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.	1997
		3.	Grupa autora	Zbornik 15. Simpozium o vaspitnoj ulozi porodice.	Beograd: Institut za pedagoška istraživanja i IRO “Prosveta”..	1982
		4.	Braun,D.	“Perspectives on Parenting”. Children in Society – Contemporary Theory, Policy and Practice.	The Open University London.	2001
		5.	Pavlovič-Breneselovič, D; Pavlovski, T.	Partnerski odnos u vaspitanju,	Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultet Beograd -Centar za interaktivnu pedagogiju	2000
		6.	Котева-Мојсовска Т.	Пакет инструменти за утврдување на воспитниот стил на родителите и на социјалното однесување на децата (прирачник),	Скопје: Академски печат	2006

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Современи тенденции во педагошката комуникација			
2.	Код	ИО СТПК			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф д-р Татјана Котева Мојсовска, проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат научни и применливи знаења од областа на педагошката комуникација; да стекнат вештини за развој и примена на современи комуникациски стратегии во наставната дејност; да се оспособат за креирање на наставен процес заснован на современа интерактивна комуникација, да применуваат современи стратегии за решавање на дилемите и проблемите во наставната практика со помош на интерактивна комуникација; да стекнат сензитивност кон иновативни и прагматични комуникациски техники; да стекнат умешности за развој на квалитетна комуникацијата меѓу учениците, наставниците и воопшто во процесот на наставата, да се оспособат за препознавање и разбирање на воспитно-образовната компонента на комуникацијата во релацијата на сите посредни и непосредни учесници во воспитанието и образованието				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникацијата и образованието. Настава базирана на интерактивна комуникација, Третман и поставеност на комуникацијата како основа за квалитетен образовен систем. Дилеми во толкувањето на современиот третман на педагошката комуникација. Современи теории за третирање и разбирање на педагошката комуникација. Педагошки аспекти на комуникацијата. Комуникацијата и социоемоционалниот развој. Комуникацијата и моделите за креирање и иновирање на наставниот процес, Советодавна функција на педагошката комуникација во образованието. Елементи на комуникацијата. Видови и форми на педагошка комуникација. Педагошката комуникација во мултиетничка средина. Комуникацијата и различностите. Педагошката комуникација и мотивацијата. Односот на формалното и неформалното комуницирање во наставната практика. Деловен комуникациски кодекс во наставната практика. Насоки на развој на педагошката комуникација. Современи модели на педагошка комуникација Педагошката комуникација – интегрален дел на наставничката професија.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни активности, дебатни дискусии, работилници, проблемски расправи, проектни активности, консултации, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40	

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење - задачи	30		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бода - завршен испит (или два теста по 40 бодови)			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода			
	17.3.	Активност и учество	10 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: редовност и активност на предавања и вежби или на менторски и контакт- часови Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 15 поени по наведените основи				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
		1.	Christian Baylon & Xavier Mignot <i>Превод: Balon K. & Ksavier M.</i>	La communication. <i>Komunikacija.</i>	Editions NATHAN/VUE F <i>Editor NATHAN/VUERF</i>	2005
		2.	Shehu F, Koteva Mojsovska T.	<i>Teachers' Intercultural Communication Competencies in Early Childhood Education, (Conference Proceedings of Fourth International Scientific Conference (FILKO) , 23-25 May 2019, , ISBN 978-608-244-698-1) pp 328-336</i>	(,); Shtip: Goce Delcev University & Voronezh State University Russia	2019
		3.	Koteva-Mojsovska, T.	<i>Metacommunication in early childhood education, (Proceedings of International Conference: Inovations, Challenges and Tendencies in the Post Modern Education ISBN 978-954-314-076-3)</i>	Faculty of Education, Trakia University, Stara Zagora, Bulgaria,	2013
		4.	Brajša P.	Pedagoška komunikologija	„Školske novine“ Zagreb.	1993
		5.	Reardon Kathleen	Interpersonalna komunikacija	Alinea,Zagreb	1998
		6.	Murati,	Komunikologija pedagogjike,	Çabej, Tetovë.	2000

		7.	Шеху Ф. Котева Мојсовска Т.	<i>Поставеноста на комуникациските компетенции во иницијалното образование на наставници, (Conference Proceedings of Third International Scientific Conference (FILKO) , 26-27 April, Shtip, ISBN 978-608-244-593-9) (pp741-751)</i>	Shtip: Goce Delcev University & Voronezh State University Russia,	2018
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mandić, Tijana	Komunikologija	CLIO, Beograd.	2003
		2.	Chelsom G.D	Restitucija -Preobrazba školske discipline	Alinea“, Zagreb.	1994
		3.	Bronfenbrener, J	Ekologija ljudskog rayvoja	Zavod za udžbenike I nastavna sredstva, Beograd	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Структурирање на Монтесори училница			
2.	Код	ИО СМУ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Мариета Петрова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на студетски компетенции кои овозможуваат запознавање со начинот на: Структурирање на Монтесори училница; Поставеност на материјалите на места достапни на учениците; Едукација која овозможува топла, организирана средина наменета за учениците, во која се развива ученичката самостојност и го забрзува учењето; Самостојно бирање на активности кое овозможва креирање на престава за сопственото место во одделението и средината која го окружува, самостојно осознавање на личниот интерес, кои ги координира наставникот; Развивање на академски, практични, социјални и уметнички вештини.				
11.	Содржина на предметната програма: - Предуслови за структурирање на Монтесори училница; - Пропозиции за мебел и материјали во Монтесори училиница; - Структурирана средина која овозможува активност и развој ; - Академски активности; - Активности за практичен живот; - Сензорни активности; - Уметнички активности.				
12.	Методи на учење: интерактивно учење - учење во група и самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	150 90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	50	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30	
		16.2	Самостојни задачи	30	
		16.3	Домашно учење	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Информациска писменост - проучување на библиографија, предходни истражувања		30 бода	
	17.2	Изработка на проект (презентација: писмена и усна)		60 бода	
	17.3	Консултации и изведување на практични активности		10 бода	

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавања и вежби, како и исполнување на предвидените задолженија до крајот на зимскиот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Комбинација на еволуација на предметниот професор за квалитетот на производот и самоевалуација на студентите за истиот			
Литература					
22.1		Задолжителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Montessori, M.	The Montessori method	New York: Schocken Books	1909/1912/1964
	2.				
	3.				
22.2		Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Montessori, M.	Discovery of the Child	New York : Balintine Books	1986
	2.	Montessori, M.	The absorbent mind (1st ed.)	New York: Henry Holt	1995
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Еколошки пристапи во образованието			
2.	Код	ИО ЕПО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година /прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Глигорова проф. д-р Аднан Кахил проф. д-р Леонора Јегени			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на теоретски и практични знаења и вештини од областа, - Познавање на значењето на дисциплината во системот на развој на личноста, - Поседување на теоретски и практични знаења и вештини од областа, - Развивање на еколошката култура и свест на учениците, - Разбирање на целите и задачите на еколошкото воспитание, - Употреба на различни методски постапки во еколошката едукација, - Улогата на воспитувачите и наставниците во развивање на еколошката свест и култура кај децата 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Основи на еколошкото воспитание, - Еколошка култура на учениците (еколошка свест и еколошки навики), - Еколошка едукација на учениците (цели и задачи на еколошкото воспитание), - Принципи на еколошкото воспитание, методски постапки во еколошката постапки во еколошката едукација. 				
12.	Методи на учење: интерактивно учење - учење во група и самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.1.	1.	Liljana Mitik	Metodika ekoloskog vaspitanja	Uciteljski fakultet Vranje	2008
		2.	Leonora Jegeni	Edukata Ekologjike	Universiteti “Shen Kirili dhe Metodi”, Shkup	2019
		3.				
	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.2.	1.	Grupa autora	Praktikum za ekološko obrazovanje ucitelja	Pedagoska akademija za obrazovanje učitelja, Beograd	1992
		2.	Erić D.	Ekološki bukvar	Zavod za udzbenike i nastavna sredstva, Beograd;	1991
	3.	Стикова Е.	Здравствена екологија	УКИМ	2006	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Здравствено воспитание на воспитно-образовниот кадар			
2.	Код	ИО ЗВК			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Глигорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на теоретски и практични знаења и вештини од областа, - Разбирање на потребата од здравствено воспитување на децата, - Разбирање на целите и задачите на здравствено образование, - Познавање, разбирање и употреба на различни методски постапки во здравственото образование на учениците, - Познавање и разбирање на факторите на здравствено образование. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Основи на здравственото образование, - Здравствена едукација, - Методи на здравствено-воспитната работа - Здравствено-воспитни средства, - Влијанието на надворешните фактори врз здравјето на учениците, - Фактори на здравствена едукација, - Најчести нарушувања на здравјето на учениците, - Превентивни мерки за зачувување на здравјето на учениците. 				
12.	Методи на учење: интерактивно учење - учење во група и самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		
		Реден број	Автор	Наслов
		Издавач	Година	
		1.	В. Novaković, V. Grujić.	Higiена i zdravstveno vaspitanje
	2.	Кекуш Д.	Здравствено васпитање	Висока медицинска школа. Београд
	3.	Д-р Билјана Глигорова	Хигиена	Боро Графика, Скопје
	22.2.	Дополнителна литература		
		Реден број	Автор	Наслов
		Издавач	Година	
1.		Стикова Е. Мурати М. Пиперкоска Б.	ХИГИЕНА	Педагошки факултет “Св. Климент Охридски” Скопје
2.	Барачков Н, Бујак Ј, Илић Д, Јовић С, Панић М и сар.	Васпитање за здравље кроз животне вештине	Министарство просвете и спорта Републике Србије	
3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методски модели на наставата по македонски јазик и функционалната писменост			
2.	Код	ИО ММЈФП			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Анита Штерјоска Митреска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат компетенции за систематско следење на развојните тенденции на Методската на наставата по македонски јазик како синтетичка наука; да развијат истражувачки однос кон јазичните појави и кон функционалната јазична писменост; да се оспособат за истражување на функционалните аспекти на писменоста во различни контексти; да се оспособат за следење на курикулумскиот процес на планирање, реализација и евалуација на процесот на функционално јазично описменување на учениците од одделенска настава; да развијат вештини за рецензирање на учебници стручна литература и дидактички материјали за развој на јазичната писменост во одделенската настава.				
11.	Содржина на предметната програма: Значајни моменти во развојот на наставата по мајчин јазик во минатото; Општ поглед на развојот на наставата по македонски јазик; Епистемолошки основи на наставата по македонски јазик; Методичката епистемологија и природата на методичките знаења; Функционалната писменост како концепција и стратегија на основното образование; Домени на функционалната писменост; Јазична функционална писменост; Курикулумски одредби на функционалната писменост; Единство на курикулумските аспекти на функционалната јазична писменост (планирање, реализација, евалуација); Методичко моделирање и евалуирње на наставата по јазична писменост; Докимологија на функционалната јазична писменост; Национални и меѓународни следења на функционалната јазичната писменост; Дизајн на дидактички ресурси за развој на функционална јазична писменост; Дидактичката вредност и функционалните аспекти на учебниците, стручната литература и дидактичките материјали за јазично описменување на учениците од примарното образование.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, проектни активности, работилници, дискусии, групна работа и самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување:				
	17.1.	Тестови			70 бода

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Петковска Б.	Методика на креативната настава по предметот Македонски јазик во нижите одделенија на основното училиште	Мароп	2008
		2.	Bezen A.	Metodika: znanost o poučavanju nastavnog predmeta: epistemologija metodike u odnosu na pedagogiju i edukologiju - s primjerima iz metodike hrvatskoga jezika	Profil international; Učiteljski fakultet Sveučilišta Zagreb	2009
		3.	Mullis, Ina V.S. Martin, Michael O.	Pirls 2021, Assesment frameworks	IEA	2019
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Maria Riss At all.	Promoting reading in the first language	University of Teacher Education, Zurich.	2020
		2.	Basil Schader Nexhat Maloku	Promoting writing in the first language	University of Teacher Education, Zurich.	2020
3.		Fina Felisa Alcudia at All.	Mother Tongue: for Teaching and Learning	Lorimar Publishing, Inc.	2016	
4.		Drew H. Gitome	Measurement Issues and Assessment for Teaching Quality	SAGE Publications, Inc.	2013	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методски модели на наставата по албански јазик и функционална писменост			
2.	Код	ИО ММЈФП			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв и втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лулзим Алиу			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да развијат истражувачки однос кон јазичните појави и кон воспитно-образовната практика по НП Јазик; Да ја следат, да ја проверуваат и да ја оценуваат наставната практика; Да ги оценуваат и да се стремат да ги усовршуваат наставните програми по јазик, учебниците, стручната литература, дидактичките материјали и др., како и систематски да ги следат развојните процеси и тенденции на Методиката на наставата по албански јазик како синтетичка наука; Студентите, исто така, треба да развијат истражувачки однос кон НП Изразување и творење; Да овладеат со методите за потребните форми на изразување и творење, за оценување на наставната практика по ова предметно подрачје и да развиваат стремеж кон негово подобрување и усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: Главни моменти во развојот на наставата по мајчин јазик во минатото. Општ поглед на развитокот на наставата по албански јазик во минатото; Поим, предмет и теоретските основи на Методиката на наставата по албански јазик; Мислењето, јазикот и говорот, дидактичкиот говор; Критичкото мислење во училиницата на часот по албански јазик.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, дебати, работилници, истражувачки активности, студиски посети, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Реализирани тематски задачи				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Спроведување на евалвација по секоја тематска целина				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lulzim Aliu	Metodika e mësimet të gjuhës shqipe në ciklin e ulët të arsimit fillor		2012
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Avzi Mustafa	Didaktika e gjuhës shqipe dhe e leximit letrar	Logos A, Shkup	2002
		2.	Mimoza Gjokutaj,	<i>Didaktika e gjuhës shqipe, ë</i>	Libri universitar, Tiran	2009
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Креативноста во воннаставните активности по јазична писменост (македонски јазик)			
2.	Код	ИО КЈП			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС -кредити	5
8.	Наставник	доц. д-р Анита Штерјоска Митреска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да развијат истражувачки однос кон креативниот дискурс во воннаставните активности од областа на јазичната писменост; да стекнат компетенции за следење на курикулумскиот процес на планирање, организација и реализација на слободни ученички активности по јазична писменост; да се оспособат за следење и евалуација на воннаставните активности по јазична писменост; да развиваат компетенции за осмислување на иновативни методски модели и дидактички материјали за поттикнување на креативноста во воннаставните активности по македонски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Креативноста и креативното размислување; Обележја на креативноста; Социјалната и јазичната условеност на креативноста; Креативниот дискурс во развојот на писменоста; Поттикнување на креативноста во јазичното изразување на учениците; Цели и начела на воннаставните активности по јазична писменост; Курикуларни основи на воннаставните активности; Подрачја, содржини и активности на секциите и на другите форми на воннаставни активности: Литературно творештво; Читателски групи (клубови); Литературни клубови; Драмска секција; Новинарска секција; Библиотекарска секција; Еднократни јазични работилници; Следење и евалуација на воннаставните активности по јазична писменост; Методско моделирање на воннаставни активности и дидактички материјали за поттикнување на креативноста на учениците во областа на јазичната писменост.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, проектни активности, работилници, дискусии, групна работа и самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/				
20	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов		
		Издавач	Година			
		1.	МОН, БРО	Концепција за воннаставни активности во основното образование	МОН	2020
		2.	Maksić, Slavica	Podsticanje kreativnosti u školi	Institut za pedagoška istraživanja, Beograd	2006
		3.	linarević, Vesnica; Brust Nemet, Maja	Izvanastavne aktivnosti u školskom kurikulumu	Učiteljski fakultet, Osijek	2012
	4.	Aladrović Slovaček K.	Kreativne jezične igre	ALFA D.D.	2018	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов		
		Издавач	Година			
		1.	Radmila Rangelov – Jusović, ur.	Vodič kroz vannastavne aktivnosti	Centar za obrazovne inicijative Step by Step	2020
		2.	Alan Maley and Nik Peachey Ed.	Creativity in the English language classroom	British Council	2010
	3.	Garrett M. Carter	Common Core Creativity: Language Arts Fun in the Classroom!: 30 Projects and Activities for Middle School ELA	CreateSpace Independent Publishing Platform	2013	
4.	М. Шипка	Култура говора	Нови Сад	2009		

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Креативноста во воннаставните активности по јазична писменост (албански јазик)			
2.	Код	ИО КЈП			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6.
8.	Наставник	проф. д-р Лулзим Алиу			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да развијат истражувачки однос кон јазичните појави и кон воспитно-образовната практика по НП Јазик; Да ја следат, да ја проверуваат и да ја оценуваат наставната практика; Да ги оценуваат и да се стремат да ги усовршуваат наставните програми по јазик, учебниците, стручната литература, дидактичките материјали и др., како и систематски да ги следат развојните процеси и тенденции на Методиката на наставата по албански јазик како синтетичка наука; Студентите, исто така, треба да развијат истражувачки однос кон НП Изразување и творење; Да овладеат со методите за потребните форми на изразување и творење, за оценување на наставната практика по ова предметно подрачје и да развиваат стремеж кон негово подобрување и усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: Главни моменти во развојот на наставата по мајчин јазик во минатото. Општ поглед на развитокот на наставата по албански јазик во минатото; Поим, предмет и теоретските основи на Методиката на наставата по Албански јазик; Мислењето, јазикот и говорот, дидактичкиот говор; Критичкото мислење во училиницата на часот по Албански јазик.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, проектни активности, работилници, дискусии, групна работа и самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lulzim Aliu	Metodika e mësimet të gjuhës shqipe në ciklin e ulët të arsimit fillor		2012
		2.	МОН, БРО	Концепција за воннаставни активности во основното образование	МОН	2020
		3.	Aladrović Slovaček K.	Kreativne jezične igre	ALFA D.D.	2018
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Avzi Mustafa	Didaktika e gjuhës shqipe dhe e leximit letrar	Logos A, Shkup	2002
		2.	Mimoza Gjokutaj,	<i>Didaktika e gjuhës shqipe, ë</i>	Libri universitar, Tiran	2009
	3.	Garrett M. Carter	Common Core Creativity: Language Arts Fun in the Classroom!: 30 Projects and Activities for Middle School ELA	Create Space Independent Publishing Platform	2013	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Дијалектите и стандардниот јазик			
2.	Код	ИО ДСЈ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандиловска проф. д-р Вехби Кадриу проф. д-р Хулија Скука			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се оспособува за критичко вреднување на јазикот и неговите пројави, односно стандардната и дијалектната форма. На тој начин тој умее да го согледува развојот на говорната активност кај децата од раната училишна возраст.				
11.	Содржина на предметната програма: Со споредувањето на одреден дијалект со стандардниот јазик му се овозможува на студентот да ги усвои сознанијата за дијалектната основа на македонскиот/албанскиот/турскиот стандарден јазик, но и неговата дијалектна диференцијација, особено на фонетско-фонолошко, морфолошко и на лексичко рамниште.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		нема		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор	2003
		2.	Марковиќ, М.	Дијалектологија на македонскиот јазик 1	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2001
		3.	Марковиќ, М.	Дијалектологија на македонскиот јазик 2	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2007
		4.	Jorgji Gjinari & Gjovalin Shkurtaj	Dialektologjia	Shblu, Tiranë	2003
		5.	Rexhep Ismaili	Standarde dhe identitete	Dukagjini, Pejë	2003
		6.	Shefkije Islamaj	Gjuha, ligjërimi dhe fjala	Prishtinë	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rami Memushaj	Shqipja standarde	Toena, Tiranë	2004
		2.	Janet Byron	Përzgjedhje midis alternativash në standardizimin e gjuhës	Dituria, Tiranë	2012
		3.	Mehmet Çeliku	Çështje të shqipes standarde	Tiranë	2006
	4.	Xhevat Lloshi	Mbështetje për gjuhën letrare	Toena, Tiranë	1997	
	5.	Видоески, Б.	Текстови од дијалектите на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2000	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Истражувања од областа на јазикот и културата на говорот			
2.	Код	ИО ИЈКГ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандилоvsка проф. д-р Вехби Кадриу проф. д-р Хулија Скука			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се оспособува за критичко вреднување на јазикот и неговите форми; се запознава со научната литература од соодветната област и умее да го согледува развојот на говорната активност кај децата од раната училишна возраст.				
11.	Содржина на предметната програма: јазикот и мислењето во детската возраст; истражувања на детскиот јазик на: а) фонетско-фонолошко рамниште – правилен изговор и пишување на гласовите, употреба на акцентот и другите прозодиски елементи и употреба на соодветна реченична интонација; истражување на говорниот израз (усна и писмена форма) на децата од училишна возраст; б) зборообразувачко рамниште – карактеристични зборообразувачки модели во природата на стандардниот јазик кај децата; в) синтаксичко рамниште – формирање и структурирање на реченици.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански, турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виготски, Ј.	Misljenje i govor,	Nolit, Beograd	1977
		2.	Anastas Dodi	Fonetika dhe fonologjia e gjuhës shqipe	AShSh, Tiranë	2004
		3.	Jani Thaomai	Leksikologjia e gjuhës Shqipe	Tiranë	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vehbi Kadriu	Gjuha shqipe dhe kultura e të shprehurit 2	Shkup	2013
		2.	Šipka, M.	Kultura govora	Prpmetej, Novi Sad	2008
		3.	Цветановић, В.	Основе културе говора и реторике	Београд	2001
	4.	Bekim Bejta	Gjuha dhe të folurit	Buzuku, Prishtinë	2007	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Интеркултурна литература за деца			
2.	Код	ИО ИЛД			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Виолета Мартиновска проф. д-р Лулзим Алиу			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> ➤ Стекнување со знаења од областа на интеркултурната литература за деца од македонски, албански и светски автори (повеќеслојни аспекти). ➤ да се профилираат за наставна примена на стекнатите знаења од областа на литературата за деца во одделенскиот образовен процес ➤ да се оспособат за аналитички разработки на литературното творештво. 				
11.	Содржина на предметната програма: Литературата за деца во контекст на интеркултурната перцепција Тематско мотивски и жанровски интеркултурни димензии на литературата за деца Сознајни и воспитни интеркултурни параметри и вредности на литературата за деца Комплексноста на интеркултурноста на литературата за деца Предметот на литературата за деца, одбрани аспекти од теоријата на литературата, со акцент на литературата за деца; појава и развој на литературата за деца (развојни текови на светската, европската, јужнословенската, македонската и албанската литература за деца; видови, родови и жанрови на литература за деца; народната литература низ призмата на литературата за деца; современа литература за деца; други книжевни текстови како книжевен опус за деца и аналитичка обработка на најзначајни (автори и дела) претставници на европската, јужнословенската, балканската и македонската литература; воспитните и сознајните можности и потенцијали на литературата за деца. Значајни автори и дела од светската и македонската литература за деца; интеркултурни аспекти, интертекстуалност.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, презентации, дебати, работилници, групна работа, истражувачки активности, самостојна работа и др.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:	20		

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		/			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Спроведување на евалвација по секоја тематска целина			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ранко Младеноски	Теорија на поезијата	УГД, Филолошки факултет, Штип	2014
		2.	Ранко Младеноски	Теорија на книжевноста	УГД, Филолошки факултет, Штип	2018
		3.	Јованка Денкова	Литература за деца	УГД, Филолошки факултет, Штип	2011
		4.	Neshyt Sadiku	Letërsia për fëmijë (pjesa I: Teoria)	Shkup	2002
		5.	Nehas Sopaj	Letërsia për fëmijë	Shkup	2000
	6.	Asrtit Bishqemi	Histori e letërsisë shqiptare për fëmijë e të rinj	Tiranë	2008	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јованка Денкова	Фантастиката во македонската книжевност за деца и млади	Муза	2021
		2.	Блаже Китанов, Војо Марјановиќ	Литература за деца и млади	Педагошки факултет „Гоце Делчев“, Штип	2007
		3.	Душко Цацков	Литература за деца и младина	Просветен работник	1982
	4.	Asrtit Bishqemi	Histori e letërsisë shqiptare për fëmijë e të rinj	Tiranë	2008	
	5.	Odhise Grillo,	Leksikoni i shkrimtarëve shqiptarë për fëmijë,	Tiranë	2002	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Лексиколошки истражувања во јазикот			
2.	Код	ИО ЛИЈ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандиловска проф. д-р Љуљзим Адеми проф. д-р Хулија Скука			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да усвојат основни поими од областа на лексикологијата и на лексичката семантика и да се оспособат за самостојни лексичко-семантички проучувања.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими од лексикологијата и лексичката семантика: лексикон, лексичко значење, проучување на лексичкото значење, семантичка деривација, синтагматски и парадигматски лексички односи, синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија, лексичко-семантички групи, лексиката од историски аспект (архаизми, историзми, дијалектизми, неологизми), лексиката во однос на потеклото (грцизми, турцизми, албанизми, романизми, интернационализми).				
12.	Методи на учење: предавање, вежби, дискусии, консултации, семинарски работи, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рајна Драгићевић	Лексикологија српског језика	Завод за уџбенике	2007
		2.	Даринка Гортан-Премк	Полисемија и организација лексичког система у српскоме језику	Институт за српски језик САНУ	1997
		3.	Снежана Велковска	Студии од македонската лексикологија и лексикографија	ИМЈ „Крсте Мисирков“	2011
		4.	Jani Stefi	Leksikologjia shqipe	Enti i teksteve dhe mjeteve mësimore të KSAK	1970
		5.	Jani Thomai etj. Konferencë shkencore Tiranë, 3 dhjetor 2004	Leksikografia shqipe – trashëgimi dhe perspektivë	Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës	2005
	6.	Danko Šipka	Osnovi leksikologije i srodnih disciplina	Matica srpska	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мито Аргировски	Грцизмите во македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков	1998
		2.	Оливера Јашар-Настева	Турските лексички елементи во македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков	2001
		3.	Елизабета Бандиловска-Ралповска	Парадигматските односи кај описните придавки во македонскиот јазик	Ри-графика	2016
		4.	Miço Samara	Rreth leksikut politik e shoqëror në gjuhën shqipe	Akademia e Shkencave e Shqipërisë	2008
5.	Safet Hoxha	Elemente leksikore të gjuhës shqipe në gjuhët sllave	Camaj-Pipa	2001		

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Јазикот и културата на изразувањето			
2.	Код	ИО ЈКИ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица – институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандилоvsка проф. д-р Љуљзим Адеми проф. д-р Хулија Скука			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да знаат да ги применат претходно стекнатите правописни и правоговорни правила што се однесуваат на практичната примена на македонскиот јазик во пишана и во усна форма. Да знаат да владееат со основните поими од комуникацијата и од културата на изразувањето (дефиниции, видови, значење), да знаат да ја препознаваат стандарднојазичната норма на јазикот на сите нивоа, да умеат правилно да општат и критички да се однесуваат кон својот и кон туѓиот говор.				
11.	Содржина на предметната програма: Практична примена на основните поими и правила од областа на правописот, правоворот, морфологијата, синтаксата, лесикологијата и стилистиката; препознавање и коригирање на јазичните грешки во пишаната и во усната комуникација; солидно познавање на основните поими од културата на изразувањето (јазик; пројави на јазикот; карактеристики и елементи на култивираниот говор; значење); јазично-стилски и лексички вежби.				
12.	Методи на учење: предавање, вежби, дискусии, консултации, семинарски работи, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Томе Груевски	Култура на говорот	Студиорум
		2.	Милан Шипка	Култура говора	Прометеј
		3.	Владимир Цветановиќ	Основе културе говора и реторике	
		4.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот јазик	Просветно дело
		5.	Билјана Маленко, Елизабета Бандиловска	Практикум по македонски јазик со култура на изразувањето 1	Арс ламина
		6.	Група автори	Правопис на македонскиот јазик (второ издание)	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и Култура
		7.	Кирил Конески	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело
		8.	Fatmir Agalliu etj	Gramatika e gjuhës shqipe I	Akademia e Shkencave e Shqipërisë
		9.	Mehemt Çeliku etj	Gramatika e gjuhës shqipe II	Akademia e Shkencave e Shqipërisë
		10.	Androkli Kostallari etj.	Drejtshkrimi i gjuhës shqipe	Instituti Albanologjik Prishtinës i
		11.	Androkli Kostallari etj.	Fjalori drejtshkrimor gjuhës shqipe	Akademia e Shkencave e Shqipërisë
		22.2.	Дополнителна литература		
Реден број	Автор		Наслов	Издавач	
1.	Билјана Маленко Елизабета Бандиловска		Македонски јазик со култура на изразувањето 1	Арс ламина	
2.	Група автори	Правопис на македонскиот јазик (второ издание)	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и Култура		

		3.	Кирил Конески	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999
		4.	Ирена Савицка, Људмил Спасов	Фонологија на современиот македонски стандарден јазик	МАНУ	1991
		5.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 1	Табернакул	2007
		6.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова- Гуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски	Македонски јазик за средно образование	Просветно дело	
		7.	Asllan Hamiti	Fonetika dhe fonologjia e gjuhës standarde shqipe	Interdiskont	2005
		8.	Androkli Kostalari	Gjuha e sotme letrare shqipe dhe disa probleme themelore të drejtshkrimit të saj	Akademia e Shkencave Shqipërisë e	1973
		9.	Emil Lafe etj. Konferencë shkencore	25-vjetori i Kongresit të Drejtshkrimit 1972-1997	Akademia e Shkencave Shqipërisë e	2000

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методско моделирање на наставата по математика			
2.	Код	ИО МММ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв и втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Весна Макашевска проф. д-р Методи Главче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ги познаваат и разбираат современите модели на поучување во наставата по математика; да се оспособат за заедничко решавање на воспитно-образовните проблеми во различни контекст; да се оспособат за прилагодување на практиката во специфичен воспитно- образовен контекст; да се оспособат за рефлексивна на соодветни методски модели, соодветни на индивидуалните потреби на учениците.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Историски развој на методиката на наставата по математика; - Концепцијата на почетното математичко образование во одделенската настава; - Појдовни основи на почетното математичко образование во одделенската настава; - Методички пристапи во формирањето на математичките поими; - Современи модели во поучувањето во наставата по математика: модели на учење со откривање, кооперативното учење, интегрирано учење и учење преку игра; - Модели и стратегии за развивање на математичка писменост; - Планирање и евалуација на процесот на почетно математичко образование. 				
12.	Методи на учење: Предавања, индивидуални и тимски разбирања, работилници, симулации, методи на работа во двојки, методи на групни дискусии.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода (устен испит максимум до 70 бода)		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода (семинарска работа или проект до 10 бода и презентација до 10 бода)		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитровски Х., Тодоровска Е.	Методичко моделирање на наставата и учењето по математика во основните одделенија	Битола: Педагошки факултет	2004
		2.	Ристо Малчески	Методика на настава по математика	Сојуз на математичари на Македонија	2016.
		3.	Крос К. и др.	Учење математика во раното детство	Арс Ламина, скопје	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Министерство за образование и наука	Програма по математика за прво, второ, трето, четврто и петто одделение		2021
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Креирање на средина за учење на математика			
2.	Код	ИО КСУМ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв и втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Весна Макашевска проф. д-р Методи Главче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенци): Студентите да ги познаваат и ги разбираат методите и постапките за креирање на средина за учење математика; да се оспособат за прилагодување на практиката во специфичен воспитно - образовен контекст; да се оспособат за правилен избор на содржини, активности и наставни средства во почетната настава по математика; да се оспособат за рефлексивна на соодветни методски постапки, соодветни на индивидуалните потреби на учениците.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Поучувањето како процес за создавање на услови за развој на логичко- математичко сознавање во одделенската настава; - Улога на наставникот во почетното математичко образование во одделенската настава; - Методи и постапки за креирање на средина за учење математика; - Организација на средината за учење математика; - Извори на содржини и активности во почетното математичко образование; - Креирање и избор на наставни средства соодветни на индивидуалните потреби за развој на учениците . 				
12.	Методи на учење: Предавања, индивидуални и тимски разбирања, работилници, симулации, методи на работа во двојки, методи на групни дискусии.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода (устен испит максимум до 70 бода)	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода (семинарска работа или проект до 10 бода и презентација до 10 бода)	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Киранциска С., Ѓорѓиева Лазаревска Т.	Создавање средина за учење за 21-от век	Скопје: УСАИД - Македонија	2009
		2.	Ристо Малчески	Методика на настава по математика	Сојуз на математичари на Македонија	2016.
		3.	Крос К. и др.	Учење математика во раното детство	Арс Ламина, скопје	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andersen, F	Optimal learning environments at Danish primary schools	www.cashe.lego.com	2004
		2.	Krnjaja, Ž.	Kontekst u učenju i podučavanju	Beograd: Zadužbina Andrejević	2009
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Реалистично математичко образование				
2.	Код	ИО РМО				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделнска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор				
6.	Академска година / семестар	Прва година/прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Познавање и разбирање на основите на реалистичното математичко образование; Развивање вештини за проучување и изложување стручен текст/научна статија.					
11.	Содржина на предметната програма: Реалистично математичко образование, вовед и преглед; Теоретски рамки на принципите на подучување-учење во РМЕ; Контекстуалните задачи во РМЕ; Слободни сопствени математички конструкти од страна на ученикот; Математичките тестови и алтернативни видови на следење и оценување на постигнувањата на учениците во РМЕ.					
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања и вежби со примена на ИКТ, учење по пат на студија на случај, самостојно учење, учење по пат на изработка и претставување на проектни задачи					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часови семестрално				
14.	Распределба на расположливото време	90 часови за наставни активности 90 часови за други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава			50 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			40 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			50 часови
		16.2	Самостојни задачи			20 часови
		16.3	Домашно учење			20 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			30 бодови завршен испит	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			60 бодови	
	17.3	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	0 до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Активно учество во наставата и изработена и презентирана проектна задача				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.

		1.	Van den Heuvel-Panhuizen, M.	Assessment and Realistic Mathematics Education	Utrecht: CD-β Press, Center for Science and Mathematics Education	1996	
		2.	Streefland, L.	Realistic Mathematics Education in Primary School	Utrecht: CD-β Press, Freudenthal Institute	1991	
		3.	Gravemeijer, K. Van den Heuvel-Panhuizen, M., Streefland, L.	Contexts, Free Productions, Tests and Geometry in Realistic Mathematics Education	Utrecht: OW&OC	1990	
		Дополнителна литература					
	22.2	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.	
		1.	Van den Heuvel-Panhuizen, M.	Realistic mathematics education as work in Progress. In F. L. Lin (Ed.) Common Sense in Mathematics Education, 1-43.	Proceedings of 2001 The Netherlands and Taiwan Conference on Mathematics Education, Taipei, Taiwan, 19 – 23 November 2001.	2001	
		2.	Van den Heuvel-Panhuizen, M. (Ed.)	Children learn mathematics. A learning-teaching trajectory with intermediate attainment targets for calculation with whole numbers in primary school	Rotterdam/Taipei: Sense Publishers	2008	
		3.	Van den Heuvel-Panhuizen, M.	Realistic Mathematics Education in the Netherlands. In J. Anghileri (Ed.), Principles and practices in arithmetic teaching: Innovative approaches for the primary classroom, 49-63	Buckingham/Philadelphia: Open University Press	2001	
		4.	Van den Heuvel-Panhuizen, M.	The didactical use of models in Realistic Mathematics Education: an example from a longitudinal trajectory on percentage. In Educational Studies in Mathematics, 54, 9–35	Kluwer Academic Publishers	2003	
		5.	Van den Heuvel-Panhuizen, M., Elia, I.	Kindergartners' performance in length measurement and the effect of picture book reading. In: ZDM The International Journal on Mathematics Education 43 (5) 621-635	Springer	2011	
		6.	Van den Heuvel-Panhuizen, M.	Learning from “didactikids”: An impetus for revisiting the empty number line. In Mathematics Education Research Journal, 20(3), 6-31	Routledge. Taylor & Frances Group	2008	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на дескриптивната статистика			
2.	Код	ИО ОДС			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година/прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ, проф. д-р Зоран Михајловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Запознавање со статистички методи за анализа на податоци од квантитативни истражувања - Оспособување за правилен избор на статистичките постапки во зависност од природата на варијаблите - Оспособување за практична примена на методите на дескриптивната статистика за анализа и интерпретација на податоци од квантитативни истражувања				
11.	Содржина на предметната програма: Поим, предмет и значење на дескриптивната статистика; Средување и графичко прикажување на податоци; Мерки на централна тенденција (просек, медијана и мода); Мерки на дисперзија (опсег, квантили, варијанса, стандардна девијација); Распределба/дистрибуција на зачестеност/фреквенција; Нормална распределба и нејзината крива				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања и вежби со примена на ИКТ, учење по пат на студија на случај, самостојно учење, учење по пат на изработка и претставување на проектни задачи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часови семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	90 часови за наставни активности 90 часови за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	50 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	30 бодови завршен испит		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови		
	17.3	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Активно учество во наставата и изработена и презентирана проектна задача			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од			

наставата		страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кожух, Б., Ангелоска-Галевска, Н	Статистичка анализа на податоци	Скопје: Филозофски факултет	2008
		2.	Николоски, Т.	Статистика во психологијата	Скопје: Филозофски факултет	2001
		3.	Јакимовиќ, С. Михајловски, З.	Избрани студии на случај за дескриптивна и инференцијална статистика	Скопје: Педагошки факултет (интерна скрипта)	2013
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2	1.	Petz, B.	Osnove statistike za nematematičare, 3. dopunjeno izdanje	Jastrebarsko: “Slap”	1997
		2.	Žužul, J., Šimović, V., Leinert – Novosel, S.	Statistika u informacijskom društvu (za nematematičare)	Zagreb: ECNSI	2008
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методски модели на наставата по природа и општество			
2.	Код	ИО ММПО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година/прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Камчевска, проф. д-р Леонора Јегени, проф. д-р Аднан Кахил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Воочување и разбирање на теориските и практичните проблеми на наставата по природа и општество; - развивање на способности за критичко анализирање на стекнатите знаења во контекст на воспитно-образовната практика.				
11.	Содржина на предметната програма: - Интердисциплинарен пристап во наставата по природа и општество; - Современо сфаќање на таксономијата на целите и задачите во наставата по природа и општество; - Комплексност на содржините во наставата по природа и општество; - Курикуларно планирање на целите, содржините, активностите и процесите во наставата по природа и општество; - Методско моделирање на наставата по природа и општество; - Развивање на научни поими во наставата по природа и општество; - Современи тенденции во вреднувањето на наставната работа по природа и општество; - Квалитативни и други истражувања во наставата по природа и општество.				
12.	Методи на учење: Предавања, индивидуални и тимски разбирања, работилници, симулации, методи на работа во двојки, методи на групни дискусии.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	50 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа	
		16.2	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				70 бодови (устен испит максимум до 70 бода)
	17.1	Тестови			

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови (семинарска работа или проект до 10 бода и презентација до 10 бода)	
	17.3	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	0 до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	/				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zan D I	Metodike nastave prirode i drustva	Zagreb: Školska knjiga	2005
		2.	Lazarević Z, BanĐur V.	Metodika nastave prirode I društva	Beograd: Uciteljski fakultet	2001
		3.	Bezič K.	Metodika nastave prirode i društva	Zagreb: Školska knjiga	1975
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2	1.	Golubović I J., Ristanović D.	Praktikum za metodiku nastave prirode i drustva	Beograd	2006
		2.	Trifunović V.	Razvoj naučnih pojmova u nastavi poznavanje prirode	Beograd	2006
	3.	Адамческа, С.	Активна настава	Скопје: Легис	1996	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Наставни екскурзии и училиште во природа			
2.	Код	ИО НЕУП			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година/прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Камчевска, проф. д-р Леонора Јегени, проф. д-р Аднан Кахил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - развивање на интереси за проучување на методските феномени во оваа област; - развивање на способности за критичко анализирање на стекнатите знаења во контекст на воспитно-образовната практика.				
11.	Содржина на предметната програма: - Интердисциплинарен пристап во наставата во природа - Третманот на природата како сознајна понуда на учениците - Дидактичко-методски аспекти на природата како извор на сознание - Отвореност на училиштето кон природата - Местото и улогата на наставните екскурзии - Планирање и подготовка на наставните екскурзии - Видови екскурзии - Организирање на наставните екскурзии - Методско моделирање на наставните екскурзии - Оперативно-изведбени аспекти на процесите на учење и поучување - Евалуација на наставните екскурзии.				
12.	Методи на учење: Предавања, индивидуални и тимски разбирања, работилници, симулации, методи на работа во двојки, методи на групни дискусии.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	50 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа	
		16.2	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови (устен испит максимум до 70 бода)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови (семинарска работа или проект до 10 бода и		

				презентација до 10 бода)		
17.3	Активност и учество			10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		0 до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		/			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански, турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петров Н., Стевановиќ М., Цениќ С.	Креативна настава во природа	Скопје: Сојуз за грижи и воспитување на децата на Македонија	2006
		2.	Stevanović, M	Rekreativna nastava	Beograd: Književne novine	2002
		3.	Stanojlović D. B	Škola u prirodi	Beograd	1990
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nikolić, R.	Pedagoska vrednost Škole u prirodi	Beograd: Institut za pedagogiju I andragogiju Filozofskog fakulteta	1994
		2.	Колонцовски Б.,	Ученикот во наставата по природа	Битола	2001
	3.	Колонцовски Б.	Детето истражувач на природата	Битола	2001	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методски модели на наставата по физичко образование			
2.	Код	ИО ММФО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година /прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Бујар Саити проф. д-р Марјан Малцев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се продлабочат знаењата на студентите од стандардните методски модели од првиот циклус на факултетското образование и да се запознаат со методските модели кои се применуваат во реализацијата на разновидните наставни единици од предметот физичко образование.				
11.	Содржина на предметната програма: Стандардна структура на часот со времетраење за сите четири дела. Движење физичко-физиолошко оптоварување во зависност наставната единица. Методи за практично мерење на интензитетот на часот и можностите за негово контролорање. Специфичностите на часовите кои се држат во сала во однос на оние кои се реализираат во природа или двор. Превенција од повреди во прилог на здравјето на ученикот. Изводи од хоспитациите на терен.				
12.	Методи на учење: Преку основните форми на работа: предавања, вежби и семинари, ќе се реализираат 150 контакт часови.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Испит до 70 бода (мин.36 бода)		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н. Саити, Б. Саити	„Bazat e edukates fizike me metodike“.	Просветно дело - Скопје	2000
		2.	М.Малцев	„Методика на физичкото образование“	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
		3.	Prentice Hall	Health – Choosing Wellness	A Simonn & Schuster Company	1992
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Опавски, П	Основи биомеханике	Београд: Научна књига	1971
		2.	Курелиќ, Н. и сор.	Структура и развој морфолошких димензија омладине	Београд	1985
	3.	Beverly, L.S., Matthew. C.R.	Physical education : an overview	Massachusetts: Addison – Wesley publishing	1972	
	4.	Берковиќ, Л.	Методика наставе физичког васпитања	Београд: НИПУ „Партизан“	1978	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Истражувањата во физичкото образование			
2.	Код	ИО ИФО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година /прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Бујар Саити проф. д-р Марјан Малцев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот самостално да владее со техниката на практичното мерење на физичкиот развој и моторичките способности како и да ја научи суштината на интерпретација на добиените статистички показатели				
11.	Содржина на предметната програма: Како се реализира научен проект. Карактеристиките на истражувањата од лонгитудинален и трансверзален карактер. Тестовите како основа за оценувањето на моторните способности кај учениците. Со практични вежби студентите самостално да можат да реализираат мерења за проверка на моториката и морфологијата. Да се запознаат со основните статистички методи за обработка и интерпретација на добиените резултати.				
12.	Методи на учење: Преку основните форми на работа: предавања, вежби и семинари, ќе се реализираат 150 контакт часови.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Испит до 70 бода (мин.36 бода)		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански, турски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kurelic, N. i saradnici	Struktura i razvoj morfoloskih i motorickih dimenzija omladine	Beograd	1975
		2.	Aliu, M.	Biomotorika	Prishtine	1997
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						
4.						

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методско моделирање на наставата по музичко образование			
2.	Код	ИО МММО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Талевски, проф. д-р Аида Ислам, проф. д-р Јета Старова Мехмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за поврзување на содржините помеѓу музичките подрачја и музичките содржини со содржини од други предметни подрачја, примена на нови дидактички методи во моделирањето на наставата преку интегрирање на ИКТ, согледување на прашањата за идентитетот во мултикултурноста изразено преку музичката уметност.				
11.	Содржина на предметната програма: Методи за поврзување на музичката уметност со останатите содржини од едукативниот процес; Техники за поврзување на музичката уметност со едукативниот процес; Стратегии за креирање на современ интердисциплинарен музичко образовен курикулум.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, дебати, работилници, истражувачки активности, студиски посети, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	50 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.		Тестови		
	17.2.		Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	90 бода	
17.3.		Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Иванович, М.	<i>Методика наставе музичког васпитања у основној школи</i>	Књажевац: Нота	1986
		2.	Радевски, Т. Нела, Р.	<i>Песната како едукативна комуникација во наставата по музика</i>	Скопје: Ирнел	1995
		3.	Rakijaš, B.	<i>Muzički odgoj deteta</i>	Zagreb: Školska kniga	1979
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sloboda, J.A.	<i>Origins and Development of Musical Competence</i>	Oxford	1996
		2.	2. Dowling, W.J.& Harwood, D.L	<i>Music Cognition</i>	London: Academic Press	1986
	3.	Радош, К.	<i>Допринос психолошких сазнанња наставе музичке култура у општо образовној школи</i>	Београд: Настава и васпитање	1989	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Истражувања од областа на музичкото образование			
2.	Код	ИО ИМО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	П проф. д-р Владимир Талевски, проф. д-р Аида Ислам, проф. д-р Јета Старова Мехмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за разбирање на современиот интердисциплинарен пристап во имплементацијата на музичката уметност во курикулумот за одделенската настава. Истражување на спецификите на музичките стилови низ историјата на музиката. Влијанието на современите музички медиуми и проблеми на социјално-културната околина воопшто				
11.	Содржина на предметната програма: Современи музичко-едукативни стратегии во одделенската настава; Мултимедиален пристап во наставата по музичко образование; Образование низ музичката уметност.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, дебати, работилници, истражувачки активности, студиски посети, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	90 бода		
17.3.	Активност и учество	10 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	/				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Deliege, I.	<i>Musical Beginings</i>	Oxford	1996
		2.	Madsen, C. R., C.H. Madsen	<i>Experimental Research in Music</i>	N.J.: Prentice Hall, Englewood Cliffs	1970
	3.	Dowling, W.J.& Harwood, D.L.	<i>Music Cognition</i>	London: Academic Press	1986	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Colwell, Richard/ Carol Richardson	<i>The New Handbook of Research on Music Teaching and Learning. A Project of New Music Educators</i>	National Conference. Oxford University Press	2002
		2.	Wayne, B.	<i>Educating Musically, in The New Handbook of Research on Music Teaching and Learning. A Project of the Music Educators National</i>	<i>Conference British Journal of Music Education. Oxford Univ. Press, USA April 18, 2002</i>	2002
3.	Wade S., Bonnie, <i>Music</i>	<i>Thinking Musically: Experiencing</i>	<i>Expressing Culture, Oxford</i>	2004		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методско моделирање на наставата по ликовно образование			
2.	Код	ИО ММЛО			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Маја Рауник Кирков проф. д-р Бурхан Ахмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Оспособеност за поврзување на курикуларните подрачја, • Стекнување на компетенции за обликување на развојни стратегии во основното образование • Стекнување на компетенции и методи за нивна имплементација во основното образование 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Наставни програми и современа визуелна култура • Видови и карактеристики на наставните програми • Стратегии за процена и унапредување на курикуларните подрачја • Стратегии и методи за имплементација на современите ставови за ликовното образование во во пракса. 				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, дебати, работилници, истражувачки активности, студиски посети, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	2 x 35 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положени два теста со мин 18 поени				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Спроведување на евалвација по секоја тематска целина				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Becic, M.&Mirenic – Becic, J.	Uvod u likovno misljenje	Skolska knjiga, Zagreb	1994
		2.	Grgurić N. - Jakubin, M.).	Vizualno-likovni odgoj i obrazovanje.	Zg: Educa.	1996
		3.	3. Winner, E.	Talented children	Lekenik: Ostvarenje	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Damjanov, J.	Vizualni jezik i likovna umjetnost	Zagreb: Školska knjiga	1991
		2.	Belamarić, D.	Dijete i oblik	Školska knjiga Likovni govor. Zagreb: Profil	1987
	3.	Arnheim, R.	Visual Thinking	Berkeley, University of California Press. (345 str.)	1969	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ликовни содржини и изразување преку ликовни материјали			
2.	Код	ИО ЛСИЛМ			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв или втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Маја Рауник Кирков проф. д-р Бурхан Ахмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Да се оспособат да ја истражуваат современата визуелна култура, - Да го разбираат и анализираат влијанието на современите визуелни медиуми - Да стекнат компетенции заадекватна имплементација на традиционалните и современи материјали и техники во наставниот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: - Современа култура и визуелен израз на учениците од 1-5одделение - Ликовни содржини и ликовен израз - Критериуми за креативна интеграција на ликовни материјали и ликовни содржини. - Естетско проценување во почетното образование				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, дебати, работилници, истражувачки активности, студиски посети, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа семестрално			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа за наставни активности 90 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	50 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	40 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	2 x 35 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положени два теста со мин 18 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Спроведување на евалвација по секоја тематска целина			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Шефер, Ј.	Креативност деца	Институт за педагошка истраживања, Београд	2000
	2.	A. Craft, B. Jeffeey, M. Leibling	Creativity in Education Continuum	London-New York	2001
	3.	Арнаудова, В.И., Ачковска–Лешковска, Е.	Надарено дете	Филозофски факултет, Скопје	2000
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Becic, M.,&Mirenica – Becic, J.	Uvod u likovno misljenje	Skolska knjiga, Zagreb	1994
	2.	Lowenfeld, V., Brittain W.L.4th ed.:	Creative and mental growth	Macmillan Pub. Comp. New York	1987
	3.	Gajić, O.	Pedagoško-psihološke dimenzije estetskog odnosa prema likovnim umetničkim delima	Nastava i vaspitanje, Beograd: 130-150;	1997